

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa

Ad Mentem Præcipuorum Theologorum & Canonistarum, per Casus practicos exposita, nunc quartò ab ipso Authore revisa ... & in 4. Tomulos sic divisa, ut pro libitu in duas aut 4. Partes commodè compingi possit

à casu LXXVI. usque ad Casum CII. inclus. Materiam de Beneficiis Ecclesiasticis, de Sacramentis in genere, & in specie de Baptismo, Confirmatione, Eucharistiâ, Pœnitentia & Indulgentiis

Jansen, Leonard

Coloniæ Agrippinæ, 1753

VD18 13475452-001

Casus LXXX. De Ecclesia vacante, & persona ad eam eligenda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39838

CASUS LXXX.

In Tit. 8. & 9. lib. 3. & tit. 6. lib. 1. Decret.

De Ecclesia vacante, & persona ad
eam eligenda.

EAtius Decanus dubitat. 1. An possit conferre beneficia solo jure vel facto vacantia. 2. Vel promittere possit beneficium primò vacaturum. 3. An Capitulum sede vacante possit Confessarios approbare, electiones confirmare, resignationes, permutationes recipere, beneficia Episcopi conferre, dimissoriales concedere, Episcopo extraneo in suà Diœcesi vacante confirmandi, ordinandi licentiam dare. 4. Statuta facere, appellaciones recipere, excommunicare, dispensare. 5. Vicarium Generalem constituere, Moniales exemptas visitare. 6. Reditus Episcopales alienare, ex iis debita solvere. 7. An hac suo modo teneant de Capitulo Regularium. 8. An Capitulares eligendo certas condiciones imponere possint. 9. An eligi possint illegitimi, vel rescripto Principis legitimati. 10. An descendentes ex genere maculato. 11. An nondum Sacerdotes, quid si post electionem occurrat impedimentum Sacerdotii. 12. An Novitius. 13. An is, qui non est de gremio. 14. An rudis & neophytus. 15. An quis queat eligere seipsum, an ambitiosus, vel plura beneficia habens. 16. Quid de electo per abusum potestatis secularis, vel intruso. 17. An infamis. 18. An Simoniacus.

19.

19. An excommunicati, suspensi, interdicti, irregulares. 20. An minus dignus præ digniore. 21. An sponsus alterius Ecclesie. 22. Quid de Abbatissis.

Calu præ dictum est, quòd Electio sit vocatio personæ idoneæ ad Ecclesiam vacantem; igitur præsentì examinandum est. 1. Quid sit, Ecclesiam, aut Beneficium vacare. 2. An beneficia nondum vacantia conferri possint. 3. Quid Ecclesiâ vacante possit Capitulum. 4. Quæ personæ ad Ecclesiam vacantem eligi possint. Igitur

QUÆR. I. Quid sit Ecclesiam, vel beneficium vacare?

1. Ecclesia dicitur vacare, quando est vidua, & pastore suo; beneficium vacat, quando caret de servitore, idque fieri potest tripliciter: de facto tantum, de jure tantum, de facto, & de jure simul

1. De facto tantum vacat beneficium, quando quis habet jus & titulum, sed nondum possessionem, vel possessione injustè est spoliatus; hujusmodi beneficium alteri conferri non potest, quia propriè non vacat, & debetur illi, qui jus in eo habet; & qui scienter tale beneficium recipit, dicitur intrusus. Zoes l. 3. t. 8. num. 2. Engel. ibid. num. 2. Gonz. ad reg. 8. Gloss. 15. n. 8.

2. Vacat beneficium de jure tantum, quando aliquis illud possidet, sed injustè, ut contingit, si collator non habuit jus conferendi, vel recipiens fuit inhabilis per defectum aliquem Canonicum v. g. ætatis, aut per pacificam assencionem alterius beneficii incompatibilis, primum beneficium ab ipso obtentum tunc vacat ipso jure, & alteri conferri potest, & debet. C. de multa 28. de præb.

qui tamen beneficium sic vacans à Papâ petit, debet in supplicâ exprimere injustam alterius possessionem, aliâs rescriptum impetratum subreptitium censebitur; nisi rescriptum contineat clausulam: *motu proprio, vel amoto quolibet illicito detentore;* talis enim clausula tollit subreptionem. *Pyr h. l. 3. t. 8. nu. 10. Schmalzg. & Reiffenst. ibid. à. n. 11.*

3. Beneficium vacat *de jure & facto simul*, quando nullus jus vel possessionem habet, sic vacat beneficium per mortem naturalem, per resignationem, privationem, depositionem &c. hæc est propria, ac plena vacatio, & beneficia sic vacantia tempore statuto conferenda sunt, tempus autem statutum pro Episcopatibus, & Ecclesiis regularibus sunt tres menses, pro aliis beneficiis semestrem, ut dixi *Cas. præc. n. 8.*

2. QUÆR. II. An validè concedi, vel promitti possit beneficium nondum vacans, sed vacaturum?

R. Negativè, patet ex toto *tit. 8. l. 3. & Trid. sess. 24. c. 19. de refor.* ratio prohibitionis est, ne detur ansa captandi, vel desiderandi mortem proximi, idque tenet etiam in promissione factâ in scriptis super beneficio vacaturo in genere, vel in specie; & quamvis olim tolerata fuerit promissio beneficii sub formâ: *Si potero, cum facultas se obtulerit*, modò tamen talis promissio non obligat ob Constit. Clem. VIII. relatum in *c. 2. h. t. Trid. l. c.* similiter præcipitur, *ut nemini amplius in Collegiis, Univerſitatibus, Senatibus &c. dentur gratia expectativa.*

3. QUÆR. III. Quid possit Capitulum sede vacante?

R. *Potest omnia ea, quæ sunt jurisdictionis Episcopalis ordinaria, & ex justitiâ, aut necessitate ab ipso-*

ipsomet Episcopo expedienda forens; est Regula generalis, eamque quoad rem tenent Engel. l. 3. t. 9. & ibid. Konig Reiffenst. &c. durat autem sedis vacatio, usque dum litteræ constitutivæ, vel confirmativæ novi Prælati Capitulo præsentatæ fuerint. Barbos. p. 3. de pot. Ep. alleg. 54. n. 160. itaque.

1. Capitulum per se vel suum Vicarium sede vacante approbat Confessarios, sicut Episcopus habens territorium, Felin. c. in c. cum olim de maj. & ob.

2. Confirmat & infirmit electiones, recipit resignationes, permutationes, unit beneficia, non tamen in suum favorem, vel successoris præjudicium. Eng. n. 12.

3. Instituit præsentatos, non tamen confert beneficia, quorum libera collatio jure proprio ad Episcopum spectat; quia collatio est gratiæ, institutio justitiæ, cum in præsentato supponat jus ad rem c. illa ne sede vac. Reiffenst. tit. 9. nu. 30. dixi; quorum collatio jure proprio spectat ad solum Episcopum; nam si æquè principaliter pertineat ad Capitulum, ea sede vacante à Capitulo fieri potest, ut dixi, Cas. 78. n. 16.

4. Clericis beneficiariis impertit facultatem transeundi ad aliam Dioccesin.

5. Olim potuit concedere litteras dimissorias C. cum nullus 3. de temp. ordin. in 6. pro nunc solis arctatis, hoc est, iis, qui ob beneficium sibi collatum aut conferendum necesse habent Ordines intrà annum suscipere, dimissorias concedere potest; Trid. sess. 7. c. 10. de refor.

6. Potest extraneo Episcopo dare licentiam in Diocesi exercendi pontificalia, paramenta consecrandi, confirmandi, non tamen intrà annum

ordinandi illos, qui sunt de Diocesi vacante
Trid. l. c.

4. 7. Facit statuta pertinentia ad totam Diocesi-
sin, quæ etiam durant ad tempora novi Episcopi.
*c. 11. & c. 14. & ibi Panorm. n. 24. de
maj. & ob.*

8. Appellationes, de quibus Episcopus jure
ordinario cognosceret, recipit.

9. Potest excommunicare, suspendere & in-
terdicere, sicut & absolvere ab omnibus Censu-
ris & irregularitatibus, nec non & dispensare in
votis, in quibus posset Episcopus, *d. c. un. de
maj. & ob. Garc. de benef. p. 5. c. 7. n. 40.* quod
tamen intellige, si sit aliqua necessitas absolvendi,
dispensandi, &c.

5. 10. Potest, imò debet Ecclesiæ viduatæ intra
octo dies providere de Vicario Generali, seu
Officiali, aut prius existentem, cujus jurisdictio
simul cum Episcopo interit, confirmare, &
quamvis non possit visitare totam Diocesi-
sin, potest tamen per se, vel per suum Vicarium visitare
illas Ecclesias, quibus visitatio est necessaria. *Ko-
nig. num. 9. & glos. in c. 1. de hæreticis.*

11. Ad Capitulum sede vacante etiam perti-
nent ea, quæ competebant Episcopo ex consue-
tudine; quia consuetudo æquè juris communis
& ordinarii est species, quam jus scriptum. *§.
constat. 3. instit. h. t.* Unde si ex consuetudine
Episcopus debeat alicui electioni in certâ Ecclesiâ
interesse, mortuo Episcopo non poterit electio
fieri irrequisito Capitulo; cæterùm quæ Episco-
po conveniunt ex speciali jure, privilegio, aut
commissione, in hæc Capitulum non succedit.
Konig. l. c. Reiffenst. à num. 42. quia privilegium,
& specialis commissio non excedunt personam.

arg.

arg. c. petisti 17. caus. 7. quest. 1. unde Capitulum non potest visitare Monasteria Monialium exempta; cum Episcopus hâc potestate polleat, non quâ Episcopus & Ordinarius, sed quâ delegatus Sedis Apostolicæ. *Trid. sess. 25. c. 5. de Regul.*

12. Quamvis sede vacante Capitulum de re- 6.
ditibus Episcopalibus nullatenus in sui commo-
dum disponere possit, sed debeat ea reservare
futuro Episcopo, ut decidit S. Congregatio de
17. April. 1627. debeatque statim œconomum
statuere, inventarium conficere, & super pro-
ventibus futuro Episcopo reddere rationem ad-
instar curatorum, vel rei alienæ administrato-
rum, *Trid. sess. 24. c. 16. de refor.* nec possit
quidquam alienare, quin alienatio à successore
rescindi, & revocari possit, nihilominus potest
sede vacante alienationes, quæ fiunt ab Eccle-
siis inferioribus, admittere. *Panorm. in c. cum
olim. 14. de maj. & ob. qu. 3.* item non prohi-
betur facere alienationes necessarias distrahendo v.
g. fructus; qui servando perirent, vel sinè mag-
nis expensis servari nequeunt. *Panor. in c. 1. n.
7. b. t.* Item ex fructibus Ecclesiæ solvere mer-
cedes Ministrorum, & Officialium Episcopi, uti
& debita à defuncto Episcopo pro utilitate Ec-
clesiæ contracta, imò si justa necessitas exigat,
potest Capitulum mutuum accipere, & per hoc
Ecclesiam, & futurum Episcopum obligare, sal-
tem tunc, quando periculum est in morâ & Su-
perior requiri non potest *Gl. in c. cupientes 16.
§. ad hæc eod. in 6.*

13. Quæ dicta sunt de Capitulo Ecclesiæ Ca- 7.
thedralis vacantis, cum proportionem etiam di-
cenda sunt de Capitulo Regularium, ita ut mor-
tuo

tuo Prælati jurisdictione immediate non devolvatur ad Episcopum, vel Superiorem, ut volunt aliqui, sed ad Priorem Claustralem, & Conventum tam in temporalibus, quàm spiritualibus. *Felin. in c. his qua n. 3. Barb. ibid. n. 4.* & hanc sententiam universali consuetudine esse receptam ex *Tamb. docet Engell nu. 16.* ubi in fine dicit, vacante sede Conventum posse litem (intellige necessariam) intentare, & procuratorem constituere, si vacatio sit diuturnior, & auctoritas Superioris accedat; cùm cæteroquin Capitulo non concedatur agere sede vacante, ut notant *DD. in c. 3. b. t.* advertendum etiam hinc, quòd Capitulares sede vacante speciali pacto, aut juramento se obligare queant, ut quisquis in Episcopum, vel Abbatem eligendus fuerit, certa statuta inviolabiliter observare debeat, quæ pacta aut juramenta obligant novum Episcopum, & Abbatem ad præstationem fidei interpositæ; nisi forent manifestè in præjudicium Canonum, Ecclesiæ, animarum, disciplinæ, vel Dignitatis Episcopalis, aut Abbatialis; tunc enim nec jurata obligabunt, *c. ult. de Pactis Eng. l. 1. tit. 2. num. 22. Panor. Barb. Schmalzg. l. 1. t. 6. à n. 41.* idque de jure communi; nam specialia Ordinis nostri Præmonstratensis statuta *dist. 4. c. 13.* videntur ejusmodi pacta & juramenta improbare, ac penitus annullare.

9. QUÆR. IV. Quæ qualitates requirantur, ut quis ad Dignitatem Ecclesiasticam Canonicè eligi possit?

ꝛ. Seqq. 1. Legitimitas natalium; nam illegitimi, quamvis à Principe sæculari forent legitimi, nequeunt ad Prælaturas eligi *c. innovavit. 20. de elect.* e contra legitimi per consequens

quens Matrimonium, capaces sunt omnium dignitatum, exceptâ Cardinalitiâ, à quâ eos exclusit Sixtus V. in Constitutione, quæ incipit: *postquam* &c. Professio religiosa quamvis legitime ad S. Ordines, non tamen ad Dignitates & Prælaturas; Item licet Episcopus cum illegitimo dispensare possit in Ordine ad minores Ordines, & beneficium simplex, ad Ordines tamen majores, dignitates, & beneficia curata solus Pontifex dispensare valet. *cit. c. innotuit* & *c. 1. de filiis presbyt.*

2. Eligi non possunt, qui descendunt ex genere maculato per hæresin, & quidem in linea paterna ad secundam, in materna ad primam generationem; nisi eorum parentes ante mortem fuerint Ecclesiæ reconciliati *c. statutum 15. de hæret. in b.* hæc tamen constitutio ut notat *Engel. l. 1. t. 6. num. 25.* non obtinet in Germania, ubi Zizania tritico impunè miscentur. Item prohibentur eligi scismatici, & non permittuntur nisi dispensativè confirmari. *c. quia 5. b. t.* dispensatio autem hæc dari potest ab Episcopo; quia jura permittentia dispensationem rationabiliter intelligi non possunt de dispensatione Papæ, cùm huic semper competat, adeòque intelligi debent de dispensatione dandâ ab Episcopo.

3. Ad Episcopatum requiruntur 30. anni completi *C. 7. de elect.* & præterea, ut eligendus saltem per sex menses fuerit in Subdiaconatu. *Trid. sess. 22. c. 2. de refor.* quod alii ad omnes Ordines extendunt; ad inferiores Dignitates, & Beneficia curata requiritur annus 25. inceptus; nec requiruntur omnes majores. sed sufficit, quòd intra annum à die adeptæ possessionis, vel quo possessionem adipisci potuit, Sacerdotium suscipiat, ut

ut dixi *Cas. 78. num. 3.* est tamen hic annus non continuus, sed utilis, ita ut non currat justè impedito; quòd si post electionem impedimentum Sacerdotii occurrat, quod moraliter, vel Physicè sit perpetuum, aut ad plures annos sine certo fine duraturum, sive illud sit in-sive voluntarium, electus poterit dignitate privari, eò quòd beneficium detur propter officium, ideòque incapax ad officium videtur etiam incapax ad beneficium. *c. 1. de etat. & qualit. h. t.* si tamen alius æquè idoneus non haberetur, posset dispensativè admitti; quod maximè tenet, si jam esset confirmatus, & plenum jus in dignitatem accepisset.

12. 4 Ut quis ad dignitatem regularem eligi possit, debet esse non solùm tacitè, sed expressè professus; cùm in magistrum assumi non debeat, qui formam discipuli non assumpsit. *c. 49. h. t.* nec sufficit, quòd simul velit profiteri, & in Abbatem eligi; nam talis professio censetur potius fieri amore Dignitatis quàm Religionis *c. 37. h. t.* & si id in pactum deducatur, & religionem profiteatur sub conditione, ut Abbas fiat, simoniæ, crimen est. *c. fin. de pactis*; imò regulariter eligi non potest paulò post professionem, cùm nondum censeatur satis instructus in Regula Monachali *c. 38. h. t.* nisi id exigat necessitas, vel evidens Ecclesiæ utilitas. Dixi, non tacitè, sed expressè professus; nam quamvis tacita professio sufficiat ad electionem activam, non tamen ad passivam, nisi Ecclesia regularis simul esset Cathedralis; tunc enim Novitius, aut etiam Clericus Sæcularis ob excellentiam Dignitatis in Episcopum eligi posset. *d. c. nullus 28. de elect. clem. 1. eod.*

§10. Eligendus debet esse de gremio Ecclesiæ 13.
vacantis, *c. nullus* 13. *dist. 61.* quia tamen hoc in
favorem eligentium statuitur, ne illis invitis extra-
neus obtrudatur, poterunt huic favori renuncia-
re, & extraneum, dummodo sit ejusdem Ordini,
& licentiam à suo Superiore obtineat eligere;
statuta Præmonst. *dist. 4. c. 12. n. 23.* privant il-
los eâ vice jure eligendi, qui conspirant de non
eligendo alio Pastore seu Abbate, quàm de gre-
mio Ecclesiæ; permittunt tamen, ut Præles ele-
ctionis ad instantiam totius, vel majoris partis
Conventûs dispensare possit cum iis, qui ex hâc,
vel alia causa pro una vice sunt privati voce; resti-
tutio autem *vocis perpetuò amissæ non suffragatur,*
nisi in scriptis obtenta à Domino Præmonst. ibid.
num. 26.

6. In eligendis requiritur congrua litterarum 14.
scientia. *c. 7. 17. 19. & 53. h. t.* & quidem eli-
gendi ad Ecclesiam Cathedralē debent esse actu
insigniti gradu Licentiæ, aut Doctoratûs in The-
ologiâ, vel Jure Canonico; vel saltem publico
Academiæ testimonio esse idonei ad alios do-
cendos.

7. Eligi non potest Neophytus, hoc est,
noviter ad fidem conversus. *Can. Apost. 79.*
quanto tempore autem aliquis debuerit esse
conversus, ut eligibilis fiat, relinquitur judi-
cio Superioris, cujus est confirmare electum,
qui id ex moribus, & pietate conversi ju-
dicabit.

8. *Ob morum improbitatem à Prælaturis remo-* 15.
ventur 1. ambitiosi, qui eligi affectant. *c. nullus*
118. caus. 1. q. 1. c. 9. 10. 11. & 19. caus. 8. q. 1.
o. 46. h. t. unde Statuta S. Ordinis nostri Præ-
monst. *dist. 4. c. 12. n. 13.* eos, qui per se, vel
per

per alios, sive in-sive extra Ordinem sibi litteras commendatitias procurant, ipso facto illâ vice privant voce activâ, & passivâ. Item privant ipso facto of-vel beneficiis sic obtentis. *c. 14. p. totum.* Similiter ob notam ambitionis nemo eligere potest seipsum, ita quidem, ut si omnes Capitulares essent mortui, vel jure suo privati, & jus eligendi in uno solo resideret, hic seipsum eligere non posset, sed necesse habet alium Clericum ejusdem tamen Ordinis, si regularis sit, nominare, vel in alios per compromissionem, aut aliter, jus eligendi transferre, à quibus deinde etiam ipse, si idoneus fuerit, eligi poterit. 2. Ob notam cupiditatis ineligibiles sunt, qui absque dispensatione Papæ tempore electionis habent plures dignitates, vel beneficia curata. *c. 54. h. t. & ibi Gloss.*

16. 3. Qui consentit electioni de se factæ per abusum sæcularis potestatis, non tantum ad hanc, sed & ad omnem aliam fit ineligibilis, nisi cum ipso dispensetur. *c. quisquis 43. & ibi Panor. h. t. 4.* Intrusi, qui nimirum autoritate propriâ absque Canonica institutione aut titulo Prælaturam vel aliud beneficium occupant, detinent, aut administrant, saltem ad eandem Prælaturam vel beneficium fiunt inhabiles. *Less. Azor. König h. t. num. 43.*

17. 5. Ad Prælaturas eligi nequeunt infames infamiâ sive juris sive facti, ex vulgata regula, quòd infamibus portæ dignitatum non pateant *c. 87. de reg. jur. in 6.* infamia autem juris dicitur, quæ ex sententia judicis oritur, infamia facti, quæ ex publicitate enormis alicujus delicti v. g. hæresis, apostasiæ, sodomix, adulterii, incestûs &c. divulgatur. *Pyrh. num. 94. h. t.* ubi dicit, infamiam juris non tantum remove à dignitatibus acquirendis, sed etiam ipso jure private acqui-

acquisitis; e contra infamiam facti solum facere inhabilem ad beneficia acquirenda, usque dum constet de constanti emendatione vitæ, nisi crimen forsan ipso jure pœnam suspensionis vel depositionis annexam habeat. 6. à dignitatibus & 18. beneficiis arcentur simoniaci, id est, tales à quibus vel pro quibus etiam ipsis ignorantibus pecunia, vel quid temporale datum, aut promissum est, ut eligerentur, *c. 3. caus. 1. q. 7. c. 59. h. t. c. 17. de sim.* & quidem si in facto aliquid datum sit, electio est ipso jure nulla. *extrav. 2. de sim. inter communes*; si verò tantum aliquid promissum fuerit, est irritanda *d. c. 27.* nisi in fraudem scilicet ad irritandam electionem aliquid datum, vel promissum fuerit, aut electus promissioni, vel donationi per alios factæ contradixerit, *Pyrh. nu. 96.* cum simoniacè electo solus Pontifex potest dispensare; nisi quis ignorans simoniacè sit electus ad beneficium simplex, illudque liberè, & præviè resignaverit; tunc enim Episcopus dispensare poterit. *c. si alicujus 59. h. t. Pyr. num 98. Wiest. nu. 64.* de cætero simoniacè electus illam dignitatem consequi non potest, nisi intermedia persona ad illam electa fuerit, & per ejus mortem, vel resignationem denuò vacare contigerit; tunc enim nil obstat, quò minùs saltem ille, qui ob simoniam sine sua culpa remotus fuit, iteratò eligatur *c. 59. h. t.* multò minùs simoniacè electus prohibetur eligi ad aliam Ecclesiam, dummodo à Papâ absolutionem ab excommunicatione, quam incurrit, obtinuerit, & præviè pœnitentiam egerit. *Schmalzgr. num. 19. V. Cas. 66. nu. 36.*
E seq.

E

9. Ob

R. D. Jansen Theol. Moral. Tom. III.

19. 9. *Ob censuram Ecclesiasticam* ab electione passiva removentur 1. Omnes excommunicati excommunicatione majore & minore, ita, ut major excommunicatio reddat electionem irritam, minor irritandam *c. 7. de cler. excom. c. fin. & ibidem Gl. ff. eod.* 2. Suspensi sive ab officio *d. c. fin.* sive à beneficio *c. 8. juncta Gloss. de atat & qual. Ord.* ne suspensio reddatur elusoria, si privatus officio, vel beneficio id per electionem denuo obtineret. 3. Interdicti personaliter, quia hi similes sunt suspensis ab officio. *Arg. c. 16. h. t. 4.* Irregulares saltem ex causa violati interdicti localis, vel personalis, ut habetur *c. is qui 18. §. in verò de sent. excom. in 6.* & hæc tenent etiam de excommunicatis, & suspensis toleratis, seu non denunciatis, nec iis suffragatur extravag. *Marrini V. ad evitanda,* cum per hanc Pontifex illis directè favere non intendat; nec obstat, quòd tolerati possint eligere, non autem eligi; nam eligi est in favorem electi, econtrà eligere est magis in favorem Ecclesiæ, quàm eligentis.
20. 10. Est in conscientia obligatio eligendi digniorem, est communis, & quòd ad dignitates, & beneficia curam animarum habentia certa. *D. Thom. 2. 2. q. 63. a. 2. ad 3. c. 5. dist. 61. c. 9. dist. 63. c. 45. caus. 1. q. 1. Trid. Sess 6. de refor. c. 1* patetque ex propositione 47. ab Innocentio XI. damnata, quæ sic sonat: *Cum dixit Concilium Tridentinum, eos alienis peccatis communicantes mortaliter peccare, qui nisi quos digniores, & Ecclesie magis utiles, ipsi judicaverint, ad Ecclesias promovent, Concilium vel primò videtur per hoc digniores non aliud significare velle,*

nisi

nisi dignitatem eligendorum sumpto comparativo pro positivo; vel Secundo locutione minus propria ponit digniores, ut excludat indignos, non verò dignosi vel tandem loquitur tertio, quando fit concursus, ex cuius inquam propositionis damnatione, satis patet esse certam omninò obligationem in conscientia, eligendi digniorem; Ratio quoque naturalis, & ipsa iustitia distributiva idem evincit; dignior autem dicitur, qui consideratis omnibus qualitatibus &c. Ecclesiæ erit utilior; sic si Ecclesia in locis hæreticis indigeat protectore, dignior censebitur potentior, quamvis alius sit sanctior, doctior, &c. *V. dicta Cas. 28. numer 2.* valet tamen electio digni præ digniore, & taliter electus regimen tutâ conscientiam suscipere potest. *c. 19. V. illius & ibi Gloss. h. t. Ratio est,* quod communis quies exigit, ut ex hoc capite electio non possit impugnari; aliàs enim ferè omnes electiones versarentur in discrimine, & infinitis litibus daretur locus, cum faciliè prætendi posset alium esse digniorem &c.

11. Electioni obstat vinculum cum alia Ec- 27.
clesia; hinc Episcopus unius Ecclesiæ saltem confirmatus, quamvis nondum consecratus, non potest eligi, sed debet postulari ad aliam; econtrâ Abbas unius Monasterii potest eligi in Abbatem alterius, vel etiã in Episcopum, obtentâ tamen ab illo Superiore, cuius est confirmare licentiã transeundi, *Ratio diff. est,* quòd inter Episcopum, & suam Ecclesiam propriè intercedat matrimonium spirituale imprimens characterem Sacramentalem Ordinis Episcopalis, quale matrimonium non est inter Ab-

bates, & suas Ecclesias. *Schmaltzgruber l. 1. t. 5. num. 10.*

22. 12. Circa Abbatissas statuit *Trid. Sess. 25. c. 7. de regul.* ut nulla eligatur, quæ non habeat 40. annos, & 8. annis in Monasterio laudabiliter vixerit; si talis in proprio Monasterio non habeatur, ex alio sumenda erit; vel si id commodè fieri non possit, eligi debet habens 30. annos, quæ saltem 5. annos in Monasterio cum laude exegit; occultè corrupta, vel etiam vidua eligi, & electionem acceptare possunt, quia defectum virginittatis supplere potest vitæ Sanctitas, & in regendo prudentia; in pari rament habilitate virgo viduæ ob honorem virginittatis præferenda est. Prædicta tenent, etiam si vidua esset bigama, eò quòd habuisset plures viros, vel viduum, nam in scæminas propriè non cadit irregularitas, quæ solos Ordines Clericales respicit. *Laym. l. 3. scèr. 4. de formâ eligendi Moniales Vid.*

Casum 82.

num. 16.

